

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱུ་ལ་འཇགས། ༣༡

ཨྲ། ཁྱུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་
པོད་གསུམ་པ་བཞུགས།

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱིགས།

ཁྱུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྙིང་ཁང་།

༣། གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་

པོད་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱེད་སྤྲོད།

དཔེ་སྐྱོན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་སྐྱོན་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པོ།
མཁུན་ཤོག་མཇེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྩི་རྩེ།

ཐེམ་པོ་ཏི་ཁྱུ་ལ་འཇགས་པ།

དེབ་མོ་བརྒྱད་པ།

༡། །ཁྱད་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ། །

(༣/༣)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱེགས།

*

ཀྱང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་ཏེ་བཀྲམ།

པེ་ཅིན་མོ་རིན་ཚཱ་བླ་པར་འདེབས་ཀྱང་མིས་དཔར་བཅད།

ཆུ་མོ་༡༠༠༡མའི་རྒྱ་གཉིས་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

ཆུ་མོ་༡༠༠༡མའི་རྒྱ་གཉིས་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཅད།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༧—༡༠༠༠

ISBN 978—7—80057—849—6/B. 13

དེབ་རིམ་གྲོ་ར། ༡༤ ༠༠

出版人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

贡如·坚赞桑布全集: 藏文

百慈藏文古籍研究室编 北京:中国藏学出版社,2007.2

(先哲遗书.38) ISBN 978-7-80057-849-6

I.贡… II.百… III.中观派-古籍-汇编

-藏语 IV.B946.9

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第019053号

先哲遗书 (三十八)
贡如·坚赞桑布全集
(3/3)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米1/16 印张:13.5

2007年2月第1版 2007年2月第1次印刷

印数:0001—2000册

书号:ISBN978-7-80057-849-6/B.13

定价:24.00元

ཀུན་སུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྟུ་སྦྲིག་ལས་མིའི་མཚན་པོ།

སྦྱི་བྱལ་བསྟུ་སྦྲིག་འགན་ལུར་བ་གཙོ་པོ། གཟན་དཀར་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

བསྟུ་སྦྲིག་འགན་ལུར་གཞོན་པ་དང་། གཙོ་སྦྲིག་པ། ཀྲམ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྦྲིག་གཞོན་པ། (བོད་ཀྱི་ཀ་མད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར།)

འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ། བསྟན་འཛིན་སྟོ་གྲོས། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། ལྷ་བ་བསྟན་འཛིན།

ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བསྟུ་སྦྲིག་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སྟོ་བཟང་ཚས་འབྱོར། སྟོ་བཟང་སྟོབས་

བཟུ།

ལུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྦྲིག་མཁན།

བསྟན་འཛིན་སྟོ་གྲོས།

པར་སྦྲིག་ལག་རྩལ་པ། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

༣། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཟེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་གིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། དཔལ་བཟེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་པོ་དྲེ་ཁྲིར་ཡོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚེས་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་གིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུས་གསོལ། དཔེ་སྐྱོམ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱད་སྐྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མཁས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱད་སྐྱོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱུད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བཟེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གོས་བྱས་མཐར། གློལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱུད་ཡིག་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་ཆ་ཚད་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གང་མས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས་》ཞེས་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་སུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྤྱད་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་བྱུང་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། བྱང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་ལྟེན་རིག་ཐོགས་བརྒྱ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དཀོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྐལ་
བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱན་འཆར་གཞིག་ཅོ་བོའི་ནང་དུ་
བཞག་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཁྱེན་གྱི་བོད་རིག་པའི་སྐབས་དབང་དུ་མས་གདོང་འཛུགས་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལུས་བཞག་》 གི་སྤྱི་ལའ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྒྱུད་ཤིག་ལས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་རྒྱུད་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྒྱུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བརྟེན་སྤོང་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་བརྩ་
ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསལ་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཐུབ་
པ་བྱུང་། པར་གིར་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུད་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་སྤེལ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེའི་མོ་མོའི་བརྒྱ་རྒྱུག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་སྐབས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བལྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་འཇུབ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཀྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་
རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་རྒྱིག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཏ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟུང་ལུ་ལྷག་
མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གེས་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྲིད་པས་དཔྱད་ལྡན་དག་
གིས་ནོར་བཙོས་ཡོངས་སུ་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་ ༡༠ པ།

སྒྲིག་འགྲེལ་ལྟ་བུ་གི་ཆེད་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྒྱུ་མོག་ས་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྒྲིག་
བྱ་རྒྱལ་གྱིས། བཤད་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུ་མ་རྟག་སྟན་པའ་མཛོན་བརྗོད་ཐེབ་སྟོང་། ལྷན་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། རྒྱ་ཆད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆང་ལ་མ་ཁོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོལ་བཏོད།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཡབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྟེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལྷན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཆོས་ཆེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟུང་སྒྲུང་ཆོགས་ཀྱང་སྟེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་འདར་བར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་གྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་ཏུ་འདར་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་མོར་རྟེ་

དང་། དཔལ་ལྷན་གྱི་ཡོ་ཤོང་དང་། ལ་འཇོག་ས་ལྷ་གསལ་ཆེན་གྱི་སློབ་ལྷ་ཆེན་མོ་
ཆུ་མཚན་གྱི་ཤོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཤོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་འཇིག་
གཞིར་སློབ་པ་ཉེར་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དཀོན་པོ་དུ་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་རོ་སྟོང་མདོ་ཙམ་བྱུང་། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་
སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བློན་ཐོན་མི་པའི་རོ་སྐྱ་ཙག་ཁང་། །གཞུབས་ཆེན་
རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་སྐྱབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་
དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབ་བཟུང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བཟུང་། པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྟོར་དུག་བསྟེན་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲུང་བྱེད་དང་འཆད་ཚུལ་
ཀྱི་དབྱེ་བས་བཤད་སྐྱབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་ལ་བཟུང་པའི་བྱེད་པར་དང་མན་པག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བཟུང་འདྲིན་པའི་ཤིང་
རྟ་བཟུང་དེ། བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཙས་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་
རའི་བཟུང་འཛིན་རྣམས་ལ་འབྲལ་ཡུན་ཐོན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་ཚོར་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བརྒྱའི་གོད་ཆག་ཆེན་པོ་སྟགས་དུས་
 གྱི་རྒྱད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་བ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་
 དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ནི་རྒྱ་པོད་ཡོངས་གཤམ་

ལྷ་ལ་གསུམ།

རིག་གནས་གསུམ་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྤྲོད་ཁུལ་གྱི་ཉི་འོད་སྒྲུབ་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་འགོ་བཙུག་དང་ཅ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱུན། རྒྱུ་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཅུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕྲོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་སྤྱད་པའི་སྒྲུབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ཚེར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྒྲུབ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་སྤྱད་སྒྲུབ་དང་དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་ཤུན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་སྤྱག་པར་བབ་པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྒྲུབ་ལ་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། རྩོགས་དང་རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་རྩོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་གསན་ཡིག་བརྗེས་དང་སྟོན་པལ་ཅིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཕྲོར་བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སྤྱུ་པར་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་

བསྐྱེད་ཅིས་ལས།

དེད་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ལོ་མང་རིང་
འབད་ཚུལ་བྱས་པ་བརྒྱད། ད་ལན་ང་ཚོས་འཚོལ་བསྟུ་བྱུང་པ་གྲང་རུ་རྒྱལ་མཚན་
བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་གསུམ་ལས། འདིར་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོགས། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རྟེན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ། དབུ་མའི་སྟོང་
ཐུན་བསྟུས་པ། ལེགས་བཤད་སྤྲེལ་མའི་མན་ངག་བདུན་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཅས་ཚས་ཚན་
དུག་མེས་པོ་བྱལ་བཞག་ཅས་པའི་དཔེ་ཚོགས་རིང་མོ་འདིའི་ནང་རིམ་པ་བསྟར་
ཀགས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་
འབུལ་ཅིས་ཡིན།

འབྱུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དབར་སྐྱེད་ལྷ་རྒྱུའི་སྒོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་
ཞིང་མཁྱེན་སྦྱོར་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྟུལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྦྱབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
ཤིང་། སེམས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་བཀའ་བའི་གཞོན་སྦྱེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་ལོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤྱིང་ལ་
འཆར་། རོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡོན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཚས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟར་གྱི་སྤྱི་ལུའི་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྦྱབ་ལུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འབྱུང་། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱེས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་

ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚེས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་པར་ལུ་འོ། །

ཕན་འབྲོག་ཀན་འབྱམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༡༠༠༥པའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་གྲས་སུ་ལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་གང་ཟག་གི་རྒྱུན་སྒྲིལ་ཆོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་
ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ངལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བསྐྱབས་པའི་
ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུའི་གསུང་འབུམ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གི་དཔེ་རྒྱུན་རྟོང་ལ་ཉེ་བ་
དང་། ལྷག་པར་གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་གསུང་ནི་སྐབས་དེ་གི་དུ་ཁོང་
གི་ལྟ་བུའི་འཁྱེར་སོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་
སྒྲུང་དང་གྲུང་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་དར་རྒྱས་དེ་ཙམ་བྱུང་ཡོད་བཟོ་མ་མཆིས་ཀྱང་།
ཐུས་གྲུང་བུའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གི་དང་པོ་དུ་བརྒྱུས་ནས་སེར་སྒྲིང་གྲུ་
ཆང་གི་རྒྱང་འཛིན་ཡིག་ཆར་གྲུར་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱིས་དར་སྟེལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སྤར་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་ཐད་ཀྱི་གྲུང་གཞིའི་ཐོག་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་གིས་གྲུང་བུའི་ཡིག་ཆ་འདི་བཞིན་དར་རྒྱས་ཆེར་སོང་ཆེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་
བའི་བཞེད་གཞུང་ལ་ལྟ་སྟེན་ཞུགས་པར་དོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྒྱུ་
མཐུད་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཡིག་ཆའི་མཐིལ་དུ་
འཛིན་པའི་སེར་སྒྲིང་གྲུ་ཆང་དུ་ཡང་སྤར་ཡོད་ཡིག་ཆ་ནས། ཐུས་མཁས་གྲུབ་
བརྟན་དར་བའི་ཡིག་ཆར་ཁ་བསྐྱར་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་ལ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བའི་ཁར། སྤར་ཡོད་པར་
གིང་རྒྱམས་ཀྱང་མེ་ལྟའི་ཞལ་དུ་བཏབས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་གང་གི་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་རྟ་བདུན་དབང་པོར་བར་ཆད་རྒྱ་འཛིན་གྱི་གསལ་དུ་བྱུང་བ་སོགས་

ལས། ད་ཆ་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ཏུ་དགོན་པའི་ཁར་ཚོས་ཚན་རེ་རྒྱང་བཞུགས་པའང་
མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁ་འཐོར་ནས་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་
ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་རེ་འགར་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པ་ལས་མ་དཔེ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ད་བར་
བཅའ་རྒྱུ་ཐུབ་མེད་ཅིང་། ད་ལན་འདིར་པར་བསྐྱེད་ཞུས་པའི་དམ་པ་གང་གི་
གསུང་འབུམ་གས་ 《ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱམས་པའི་
དགོངས་རྒྱན་》 དང་། 《དབྱུང་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ།》 《ཤེར་ཕྱིན་མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྲོག་》 《དབྱུང་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་
བྱེད་།》 《ཙ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་འགྲེལ་པ།》 《སྟོང་མཐུན་བསྐྱེད་པ།》 《ལེགས་
སྤྲེལ་བཤད་སྤྲེལ་མའི་མན་ངག་བདུད་རྩི་ལྟ་རྒྱན་》 ཅེས་པ་སྟོང་ཐུན་འབྲིང་པོ་བཅས་
ཚོས་ཚན་ཁག་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་ལས།

དེ་བ་གཉིས་པ་འདིར་དབྱུང་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་ཚན་པ་དུག་དེ་བ་གཅིག་
ཏུ་བཏང་ནས་པར་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཡིན། དམ་པ་གང་གི་གསུང་གི་ལྟ་པའི་ཁྱེར་སོ་
རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་དམ་པ་འདིའི་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་རྒྱས་སུ་མི་འཇུག་ཆེད་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་ལ་གཉེར་གཏད་གྱི་དགག་
དགོས་ཅི་རིགས་ཡོད་མྱིང་པར་མཐོ་བསམ་གྱི་ངལ་བ་ཡེ་མ་བྱས་པར། མི་རིགས་
གྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སློང་ཀར་ལྷག་
བསམ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། གང་སར་མ་དཔེ་བཅའ་འཛོལ་གྱི་
ངལ་བ་མང་དུ་བརྟེན་མཐར་གསུང་གི་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གོང་ཞུས་གྱི་གསུང་འདི་
རྣམས་པར་བསྐྱེད་ཞུ་བུ་ཅམ་བུང་བ་ཡང་སྐལ་བཟང་གི་བགོ་སྐལ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ།

འོན་ཀྱང་དགའ་སྐྱོད་གི་ཁྱོད་ཏུ་སྒྲོ་མམ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་དམ་པ་གང་གི་གསུང་
འབུམ་གསུང་སྒྲོང་ཐུན་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་
འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
འགྲེལ་པ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་མའི་ལྟ་བུ།
མཛོད་འདུལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་བྱང་ཙམ་ལས་མ་དཔེ་བཅའ་རྟེན་ཐུབ་མེད། ཞོང་
གསལ་པར་བསྐྱེད་ཞུས་པའི་དེ་ལྟར་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་མ་དཔེ་གིང་
པར་ཡིན་འདུག་ཅུང་མ་དཔེའི་ཡིག་ཆོགས་ནག་ནོག་ཆེ་ཞིང་ཤོག་གུངས་ལྟ་བུ་
དང་དུག་པ་གཉིས་ནང་དུམ་ཐུ་འགའ་ཞིག་སྟེན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཡིག་ངོ་ཚད་
ཐབས་བྲལ་གིས་རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་འཇུག་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་།
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་འཇུག་འགྲེལ་གསལ་པའི་མེ་ལོང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་
བ་དགེ་འདུན་རྒྱུ་མཚོའི་འཇུག་འགྲེལ་གསལ་པའི་རྒྱན་གསུམ་དང་བསྟན་ནས་ཁ་
བསྐྱར་བའི་རིགས་དྲགས། 【 】 འདིའི་ནང་བཅུག་ཡོད།

རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་བྲིས་ཡིན་
པ་མ་ཟད་སྐྱུང་ཡིག་མང་པའི་ཁར་ནག་ནོག་ཆེ་ཞིང་མི་གསལ་པའི་རིགས་རྣམས་
དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་འཇུག་འགྲེལ་
པའི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་དོན་གསལ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་
དང་ལྟོག་བཅས་སུ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་པ་དང་། རབ་བྱེད་དུག་པ་
དང་བདུན་པ་གཉིས་གོ་རིམ་ལྟོག་སྟེ་བཞི་པ་ནི་ཡིག་མཁན་གྱི་ཐུགས་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་དགོས་པ་ལྟག་པོ་གང་ཡང་
མེད་པ་མ་ཟད་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ས་བཅད་དང་མི་མཐུན་པས་བཟོ་བཅོས་མ་བྱེད་

ཐབས་མེད་རེད་འདུག་པས་བཟོད་པར་གསོལ།

ཤར་ཕྱིན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་འདི་ཡང་མ་དཔེ་གིས་རྟོག་རྟུང་ཡིག་
མང་ཞིང་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་ཞིག་འདུག་རུང་ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་ཞོག་ཆ་ཆང་ལ་
ཆོག་ཏུ་ཞིང་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་ལྷགས་པ་ཞིག་ཏུ་
སྒྲུང་། རྟུང་ཡིག་དང་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བའི་རིགས་རྣམས་རྒྱན་འགྲེལ་གཞན་
དང་བསྐྱེད་ནས་བཀྲལ་བ་ཙམ་ལས་མ་དཔེ་སོར་བཞག་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཐད་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དོགས་མི་དགོས། མ་དཔེ་དང་དཔེ་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་
ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་སོ་སོའི་ཨང་རྟགས་གསལ་པོར་བཀོད་
ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷན་དག་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་
ནས་སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ལྷན་དག་འཕེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་ཀྱང་འོངས་
པའི་ཆོགས་མི་ཏུང་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་པ་ནི་གཡོལ་ཐབས་བྲལ་བས་མཁུན་ལྷན་
རྣམས་པའི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པར་སྦྱོལ་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་སོ།། ||

དཔལ་བཞེགས་ཐོད་ཡིག་དཔེ་རྟོག་ཞིབ་འདུག་ཁང་ནས་གྲུ་མོ་བཟང་སྟོབས་བཙུས་བཀོད།